

**УХВАЛА
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шеляженка Юрія Вадимовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) другого речення частини другої статті 102, частини шостої статті 367 Цивільного процесуального кодексу України

Київ
15 липня 2026 року
№ 181-1(П)/2026

Справа № 3-152/2026(337/26)

Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у такому складі:

Юровська Галина Валентинівна – головуючий, доповідач,
Лемак Василь Васильович,
Первомайський Олег Олексійович,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шеляженка Юрія Вадимовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) другого речення частини другої статті 102, частини шостої статті 367 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Юровську Г.В. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. До Конституційного Суду України звернувся Шеляженко Ю.В. із клопотанням перевірити на відповідність частині першій статті 8, частинам першій, третій статті 54, частинам першій, другій статті 55,

частині першій статті 62, частині першій статті 64, частині першій, пунктам 3, 6, 8 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) друге речення частини другої статті 102, частину шосту статті 367 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до другого речення частини другої статті 102 Кодексу „предметом висновку експерта не можуть бути питання права“.

Згідно з частиною шостою статті 367 Кодексу „в суді апеляційної інстанції не приймаються і не розглядаються позовні вимоги та підстави позову, що не були предметом розгляду в суді першої інстанції“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

Шевченківський районний суд міста Києва рішенням від 6 листопада 2025 року позовні вимоги Шеляженка Ю.В. до Служби безпеки України про захист честі, гідності та ділової репутації задовольнив частково. Київський апеляційний суд постановою від 19 березня 2026 року рішення Шевченківського районного суду міста Києва від 6 листопада 2025 року скасував та ухвалив нове судові рішення, яким позов Шеляженка Ю.В. залишив без задоволення.

Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 21 травня 2026 року відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Шеляженка Ю.В. на постанову Київського апеляційного суду від 19 березня 2026 року, оскільки касаційна скарга подана на судові рішення, що не підлягає касаційному оскарженню.

Суб'єкт права на конституційну скаргу зазначає, що приписи Кодексу, застосовані в остаточному судовому рішенні в його справі, унеможливили „реалізацію його прав на захист інтересу у користуванні результатами наукового прогресу та свободи наукової діяльності у сфері юриспруденції, правових та суміжних наук, які можуть в результаті судово-експертного дослідження давати відповіді на питання права, такими як висновки експертів в результаті судової експертизи“.

На підтвердження своєї позиції Шеляженко Ю.В. посилається на окремі приписи Конституції України, рішення Конституційного Суду України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, рішення Європейського суду з прав людини, Кодекс, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Розв'язуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

У конституційній скарзі Шеляженко Ю.В. зазначає, що право на об'єктивне дослідження доказів та недопущення свавільного залишення доказів без розгляду, зокрема висновку експерта, який приєднують до справи, гарантовано учасникам судового процесу статтею 55 Конституції України. Аргументуючи невідповідність Конституції України другого речення частини другої статті 102, частини шостої статті 367 Кодексу, Шеляженко Ю.В. висловив власне бачення доцільності законодавчої регламентації питання щодо предмета висновку експерта в цивільному судовому процесі та меж перегляду справи судом апеляційної інстанції, що не можна вважати обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних приписів Кодексу в розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Отже, Шеляженко Ю.В. не навів аргументів щодо невідповідності Конституції України другого речення частини другої статті 102, частини шостої

статті 367 Кодексу, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 цього закону – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Шеляженка Юрія Вадимовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) другого речення частини другої статті 102, частини шостої статті 367 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**